

Na podlagi 39. člena Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 15/94, 13/95 –odločba US, 38/96, 43/96 – odločba US, 59/01, 11/03 – odločba US in 48/03- odločba US) je Republiška volilna komisija na 38. seji dne 26. avgusta 2003, sprejela naslednje

## NAVODILO

okrajnim volilnim komisijam in volilnim komisijam volilnih enot za izvedbo predhodnega zakonodajnega referenduma v zvezi s predlogom Zakona o spremembi zakona o trgovini, ki bo 21. septembra 2003.

1. Državni zbor Republike Slovenije je razpisal predhodni zakonodajni referendum v zvezi s predlogom zakona o spremembi zakona o trgovini. Odlok o razpisu referenduma je objavljen v Uradnem listu RS, št. 72/03.

Za dan glasovanja na referendumu je določen 21. september 2003.

Roki za opravila za izvedbo referenduma so začeli teči v soboto 16. avgusta 2003.

2. Referendum ureja Zakon o referendumu in o ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 15/94, 13/95 –odločba US, 38/96, 43/96 – odločba US, 59/01, 11/03 – odločba US in 48/03- odločba US).

Referendum izvajajo organi, ki vodijo volitve v državni zbor, tj. Republiška volilna komisija, volilne komisije volilnih enot in okrajne volilne komisije. Glasovanje na voliščih in ugotavljanje izida glasovanja na voliščih vodijo volilni odbori.

Glede vprašanj postopka izvedbe referenduma, ki niso posebej urejena z Zakonom o referendumu in o ljudski iniciativi (v nadaljevanju: ZRLI), se smiselno uporabljajo določbe Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 44/92, 60/95, 67/97, 70/00 in 73/03 – odločba US; v nadaljevanju: ZVDZ).

Evidenco volilne pravice in izdelavo volilnih imenikov ureja Zakon o evidenci volilne pravice (Uradni list RS, št. 52/02 – v nadaljevanju ZEVP).

3. Pravico glasovati na referendumu imajo državljani Republike Slovenije, ki imajo pravico voliti v državni zbor (prvi odstavek 35. člena ZRLI).

To so volivci, ki bodo najpozneje 21. septembra 2003 dopolnili 18 let starosti in jim ni odvzeta poslovna sposobnost.

Osebe, za katere je z odločbo pristojnega sodišča podaljšana roditeljska pravica čez njihovo polnoletnost, ker zaradi telesne prizadetosti ne morejo

skrbeti zase, za svoje koristi in pravice, imajo pravico glasovati na referendumih (odločba US št. U-I-346/02-13, Uradni list RS, št. 73/03).

Volivci, ki nimajo stalnega prebivališča na območju Republike Slovenije (izseljenci) in so vpisani v posebni volilni imenik državljanov Republike Slovenije, lahko glasujejo na volišču na območju okraja, kjer so vpisani v volilni imenik, in sicer na podlagi potrdila okrajne volilne komisije, da imajo pravico glasovati na referendumu, ker so vpisani v posebni volilni imenik.

4. Glasovanje se izvede na voliščih, ki jih določi okrajna volilna komisija. Glasovanje na referendumu vodi en volilni odbor.
5. Na referendumu se lahko glasuje na naslednje načine:
  - a. na volišču, na katerem je volivec vpisan v splošni volilni imenik, in sicer v nedeljo, 21. septembra 2003 od 07.00 do 19.00 ure, razen v primerih, ki jih določa zakon;
  - b. po pošti, če je volivec, ki bo na dan glasovanja na zdravljenju v bolnišnici ali zdravilišču, v zaporu ali priporu, v domu za ostarele občane oziroma na služenju vojaškega roka, najpozneje 7 dni pred dnem glasovanja sporočil okrajni volilni komisiji, da želi glasovati na tak način; rok za vložitev zahteve je nedelja 14. septembra 2003;  
  
Pri ugotavljanju izida glasovanja po pošti z območja Slovenije se upoštevajo glasovnice, ki bodo prispele k okrajni volilni komisiji do ponedeljka, 22. septembra 2003 do 12.00 ure;
  - c. na predčasnem glasovanju na posebnem volišču na sedežu okrajne volilne komisije; predčasno glasovanje poteka v torek 16. septembra, v sredo 17. septembra in četrtek 18. septembra 2003; predčasno glasovanje poteka navedene dneve med 09.00 in 17.00 uro. Predčasno glasovanje se lahko opravi tudi na dodatnem volišču izven sedeža okrajne volilne komisije, če območje okraja obsega dve upravni enoti, in sicer na sedežu upravne enote;
  - d. na domu, če bo volivec, ki se zaradi bolezni ne bi mogel osebno zglasiti na volišču, najpozneje tri dni pred dnem glasovanja – tj. do vključno 18. septembra 2003 – sporočil okrajni volilni komisiji, da želi glasovati pred volilnim odborom na svojem domu.
  - e. na diplomatsko-konzularnih predstavništvih Republike Slovenije, ki imajo sedež v naslednjih mestih:

Buenos Aires, Canberra, Dunaj, Celovec, Bruselj, Sarajevo, Praga, Podgorica, Helsinki, Kopenhagen, Pariz, Atene, Zagreb, Rim, Vatikan, Trst, Tokio, Ottawa, Toronto, Budimpešta, Skopje, Varšava,

Moskva, Bratislava, Madrid, Stockholm, Bern, London, Washington, New York, Cleveland, Berlin, Muenchen, Beograd in Haag.

Na teh voliščih glasujejo volivci, ki nimajo prijavljenega stalnega prebivališča v Sloveniji in so vpisani v posebni volilni imenik. Na teh voliščih lahko glasujejo tudi volivci, ki so vpisani v splošni volilni imenik, ker imajo stalno prebivališče na območju Republike Slovenije, če to sporočijo Republiški volilni komisiji najpozneje do 06. septembra 2003.

- f. po pošti iz tujine, če volivec najpozneje do 06. septembra 2003 sporoči Republiški volilni komisiji, da želi glasovati na ta način.

Pri ugotavljanju izida po pošti iz tujine se upoštevajo glasovnice, ki bodo prispele k okrajni volilni komisiji ali k Republiški volilni komisiji do petka 26. septembra 2003 do 12.00 ure.

6. Glasovnica za glasovanje bo tiskana na A5 formatu.

Na glasovnici bo za naslovom naslednje navodilo:

Volivec glasuje tako, da obkroži besedo »ZA« ali besedo »PROTI«.

Beseda »ZA« je na levi strani pod besedilom vprašanja, beseda »PROTI« je na desni strani pod besedilom vprašanja.

Glasovnica, s katero se glasuje na območju okraja, na katerem se uporabljajo dvojezične glasovnice, je lahko tudi drugačnega formata kot glasovnica, ki se tiska samo v slovenskem jeziku.

Na glasovnici je lahko pred navodilom oznaka volilne enote in oznaka okraja.

7. Glede poteka glasovanja na voliščih 21. septembra 2003 se uporabljajo navodila Republiške volilne komisije za delo volilnih odborov na volitvah predsednika republike, ki so bile 10. novembra 2002.

Tajnik Republiške volilne komisije lahko pripravi izvleček iz omenjenih navodil, ki se nanaša na izvedbo glasovanja na volišču pri izvedbi referendumov.

8. Ugotavljanje izida referendumu na volišču:

Volilni odbor ugotovi:

- 1.

- o število volivcev, vpisanih v splošni volilni imenik;

- število volivcev, ki so glasovali s potrdilom upravne enote, ker pomotoma niso bili vpisani v splošni volilni imenik;
- skupno število volivcev, ki so imeli pravico glasovati na območju volišča;

2.

- število volivcev, ki so glasovali po splošnem volilnem imeniku,
- število volivcev, ki so glasovali s potrdilom upravne enote, ker pomotoma niso bili vpisani v splošni volilni imenik,
- število volivcev, ki so glasovali s potrdilom okrajne volilne komisije, da imajo pravico glasovati, ker so vpisani v posebni volilni imenik državljanov RS, ki nimajo prijavljenega stalnega prebivališča na območju RS (izseljenci);
- skupno število volivcev, ki so glasovali na volišču.

3.

- število oddanih glasovnic;

4.

- število neveljavnih glasovnic;

Neveljavna glasovnica je:

- ki je oddana prazna;
- če je volivec obkrožil tako besedo »ZA« kot besedo »PROTI«.

Glasovnica je neveljavna tudi v drugih primerih, če iz nje ni mogoče ugotoviti volje glasovalca.

1. skupno število veljavnih glasovnic;

2. število glasov »ZA« in število glasov »PROTI«.

9. Volilni odbor naj v postopku ugotavljanja izida glasovanja na volišču ravna na način, da sortira glasovnice:

- a. na glasovnice, ki so neveljavne
- a. na glasovnice, ki so veljavne, ker je volivec obkrožil samo besedo »ZA«
- b. na glasovnice, ki so veljavne, ker je volivec obkrožil samo besedo »PROTI«

Podatke o številu posameznih glasovnic oziroma številu glasov vpiše volilni odbor v zapisnik.

10. Zapisnik in ostalo gradivo preda volilni odbor okrajni volilni komisiji 21. septembra 2003.

Okrajna volilna komisija ugotovi v ponedeljek 22. septembra 2003 po 12.00 uri izid glasovanja po pošti z območja Slovenije in nato še delni uradni izid glasovanja za območje okraja (brez izida glasovanja po pošti iz tujine). K številu volivcev vpisanih v splošni volilni imenik za posamezna volišča doda še število volivcev vpisanih v posebni volilni imenik državljanov Republike Slovenije, ki nimajo stalnega prebivališča na območju Slovenije (izseljenci).

Zapisnik o delu okrajne volilne komisije pri ugotovitvi začasnega delnega uradnega izida glasovanja na referendumih dostavi okrajna volilna komisija volilni komisiji volilne enote, in sicer v ponedeljek 22. septembra 2003 do 19.00 ure.

Volilna komisija volilne enote ugotovi začasni delni uradni izid glasovanja na območju volilne enote. Zapisnik o delu volilne komisije volilne enote pri ugotavljanju začasnega delnega uradnega izida glasovanja mora volilna komisija poslati Republiški volilni komisiji najpozneje v torek 23. septembra 2003 do 17.00 ure.

V petek 26. septembra 2003 po 12.00 uri okrajna volilna komisija ugotovi izid glasovanja po pošti iz tujine ter uradni izid za območje okraja. Zapisnik o delu okrajne volilne komisije skupaj s fotokopijami zapisnikov o delu volilnih odborov, ki vsebujejo podatke o izidu referendumov na volišču mora okrajna volilna komisija predati volilni komisiji volilni komisiji volilne enote najpozneje v ponedeljek 29. septembra 2003 do 12.00 ure.

Volilna komisija volilne enote preda gradivo iz prejšnjega odstavka ter zapisnik o delu volilne komisije volilne enote pri ugotovitvi izida glasovanja za območje enote Republiški volilni komisiji v ponedeljek 29. septembra 2003 do 19.00 ure.

Volilni odbori, ki vodijo glasovanje na diplomatsko konzularnih predstavništvih Republike Slovenije, morajo dostaviti zapisnik o delu volilnega odbora do petka 26. septembra 2003 do 12.00 ure.

11. Javna propaganda v zvezi z referendumom se mora končati v petek, 19. septembra 2003 ob 24.00 uri.
12. Glede tehnične izvedbe predčasnega glasovanja ter glasovanja po pošti se smiselno uporabljajo navodila Republiške volilne komisije, ki jih je le-ta sprejela za izvedbo rednih volitev v državni zbor.
13. Okrajne volilne komisije naj se čimprej in v zakonitem roku sestanejo in določijo volišča ter imenujejo volilne odbore. Sklep o določitvi volišč naj posredujejo pristojni upravni enoti zaradi izdelave volilnega imenika. Pri določitvi volišč naj okrajne volilne komisije praviloma upoštevajo tradicionalna volišča (sedeže in območja).
14. Republiška volilna komisija je sprejela še naslednja stališča in sklepe glede posameznih vprašanj izvedbe referenduma:

**a. vprašanje zaupnikov pri delu volilnih organov:**

ZRLI v 43. členu določa, da se glede glasovanja in ugotavljanja izida glasovanja na referendumu smiselno uporabljajo določbe zakona o volitvah v državni zbor, v kolikor ni z ZRLI določeno drugače.

Drugi odstavek 77. člena ZVDZ določa, da so ves čas glasovanja lahko navzoči zaupniki posameznih list kandidatov, ki jih je določil predlagatelj liste kandidatov (31. člen ZVDZ). Pravice zaupnikov so urejene v 80. in 85. členu ZVDZ.

ZRLI vprašanja predstavnikov predlagateljev oz. zaupnikov ni uredil. Glede na to je Republiška volilna komisija sprejela naslednje sklepe:

1. pri izvedbi referenduma lahko zaupnika, ki je navzoč pri delu volilnega odbora oz. pri delu okrajne volilne komisije določi vsak predstavnik potrjene liste kandidatov, ki je sodelovala na rednih volitvah v državni zbor, ki so bile 15.10.2000, skladno z določbami 30. in 31. člena ZVDZ;
2. zaupnike lahko določi tudi predstavnik pobudnika za razpis referenduma;

3. zaupnike lahko predlagatelji iz prve in druge točke sporočijo okrajnim volilnim komisijam najpozneje do torka, 16. septembra 2003;
4. glede položaja in pristojnosti zaupnikov se smiselno uporabljajo ustrezne določbe 30., 31., 77., 78., 80. in 85. člena ZVDZ.

#### **b. javna objava aktov o razpisu referendumov**

Skladno z določbami 34. člena ZRLI je Republiška volilna komisija sklenila, da se posamezni akt o razpisu referendumov in besedilo akta o katerem se odloča na referendumu (predlog zakona o spremembi zakona o trgovini) objavi v časnikih Delo, Dnevnik in Večer, ki izidejo z najkasneje do 06. septembra 2003.

#### **c. financiranje**

- Glede na določbe prvega odstavka 54. člena ZRLI je Republiška volilna komisija sprejela sklep, da se za izvedbo referendumov od pristojnih državnih organov zahteva zagotovitev kritja stroškov za izvedbo referendumov v skupni višini 600 mio SIT.
- Glede višine nadomestila članov volilnih odborov ter glede dodelitve sredstev za druge stroške izvedbe referendumov okrajnim volilnim komisijam se uporabljajo sklepi Republiške volilne komisije, ki jih je sprejela ob izvedbi volitev predsednika republike, ki so bile 10. novembra 2002. Predsednik Republiške volilne komisije lahko spremeni in dopolni sklep o višini nadomestil predsedniku, namestniku ter članom volilnih odborov, če je to potrebno iz razlogov operativne izvedbe izplačil članom volilnih odborov.

Številka: 10-6/00-41/03 Anton Gašper Frantar

Datum: 26.08.2003 PREDSEDNIK